

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Культура мови»

Ступінь освіти	<u>магістр</u>
Освітня програма	<u>Освітні, педагогічні науки</u>
Тривалість викладання	<u>2 чверть</u>
заняття:	<u>весняний семестр</u>
лекції:	<u>2 години</u>
практичні роботи:	<u>2 година</u>
Мова викладання	<u>українська</u>

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/index.php?categoryid=47>

Кафедра, що викладає Філософії та педагогіки

Викладач:

Козинець Інна Іванівна

Доцент кафедри філософії і педагогіки, канд. пед. наук, доцент

E-mail: Kozynets.I.I@nmu.one

Консультації: 14.30-15.50, щоп'ятниці (крім святкових днів), ауд. 113; лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу.

1. Анотація до курсу

Культура мови – вибіркова дисципліна навчального плану підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки». Українським правописом (2019) урегульовано зміни до правописних норм, які студентами не вивчалися під час навчання у загальноосвітній школі. Саме через це виникає необхідність надолужити нові зміни та удосконалити навички їх використання в усному та писемному мовленні.

Значну увагу приділено не тільки основним змінам до правопису, а й удосконаленню мовних норм, знання яких є важливим у майбутній професійній діяльності.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування зразкової мовної особистості високоосвіченого фахівця, мова якого відповідає прийнятим в суспільстві нормам, відрізняється виразністю і красою.

Завдання курсу:

- ознайомити зі змінами до нового Українського правопису (2019);
- розкрити особливості мовних норм;
- з'ясувати проблеми порушення мовних норм в усному та писемному мовленні;
- розглянути технічні показники виразного мовлення і виразного читання: дихання, голос, дикція (вимова), інтонація.

3. Результати навчання

- ✓ Вміти правильно спілкуватися з професійних питань державною мовою усно й письмово, використовувати норми мови для організації ефективної міжкультурної комунікації;
- ✓ Вміти дотримуватись чистоти, ясності, точності, логічності виразності, лаконічності мови під час комунікації;
- ✓ Вміти дотримуватись культури мови та мовлення у повсякденному житті.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. Культура мови і час.
1.1. Український правопис (2019) як основа культури мови.
1.2. Предмет дисципліни. Основні структурні елементи та головні завдання курсу
1.3. Функції мови. Основні ознаки культури мови і мовлення.
1.4. Дотримання норм літературної мови (лексичних, граматичних, стилістичних, орфоепічних) – основа культури мови
1.5. Дотримання культури мови у стилях сучасної української літературної мови
2. Складні випадки використання норм української мови
2.1. Правопис прізвищ.
2.2. Правопис імен по батькові.
2.3. Складні випадки відмінювання прізвищ.
2.4. Правопис слів іншомовного походження.
2.5. Складні випадки вживання великої літери

3. Лексичне багатство мови. Чистота мовлення.
3.1. Просторічні слова. Жаргонізми. Професіоналізми.
3.2. Діалектна лексика. Види діалектів.
3.3. Лайливі і вульгарні слова.
3.4. Суржик.
3.5. Іншомовні слова.
4. Виразність мовлення як риса культури мови
4.1. Усне мовлення – найважливіша форма існування мови як засобу комунікації.
4.2. Техніка виразного читання і мовлення. Технічні показники виразного мовлення і виразного читання: дихання, голос, дикція (вимова), інтонація.
4.3. Наголос, його функції. Інтонаційна виразність.
4.4. Міміка і жест як компоненти виразності. Усне мовлення в контексті засад класичної риторики.
5. Культура ділового мовлення
5.1. Особливості писемного ділового мовлення.
5.2. Особливості усного ділового мовлення.
5.3. Використання морфологічних засобів у мовленні (використання іменників, займенників, прийменників, числової інформації, дієслівних форм).
6. Культура мови побутового мовлення
6.1. Культура мови та мовлення у життєвих сферах.
6.2. Культура мови реклами
6.3. Культура телефонних розмов
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ згідно з темами прочитаних лекцій
1. Культура мови і час.
2. Складні випадки використання норм української мови
3. Лексичне багатство мови. Чистота мовлення.
4. Виразність мовлення як риса культури мови
5. Культура ділового мовлення
6. Культура мови побутового мовлення

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.
Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складає не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні	
30	70	30	100

Практична робота полягає у публікації тез на одну з запропонованих викладачем тем.

Теоретична частина оцінюється за результатами оцінювання контрольної роботи, яка містить 3 запитання, кожне з яких оцінюється 10 балами.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Підсумкова робота передбачає виконання контрольної роботи (разом 30 балів). У разі використання технології дистанційної освіти усне опитування за темами контрольної роботи може проводитися усно з використанням інструментів Office 365 та Zoom.

Правильна відповідь **кожного питання** оцінюється 10 балами, а саме:

- **9-10 балів** – відповідь правильна, точна;
- **7-8 балів** – відповідь правильна, складає 80%;
- **5-6 балів** – відповідь не повна, складає 50%;
- **4-2 бали** – відповідь складає 20-40%;
- **1 бал** – відповідь неправильна повністю;
- **0 балів** – відповіді немає.

6.4. Критерії оцінювання практичної роботи

Практична робота передбачає участь здобувача вищої освіти у науковому гуртку «Педкав'ярня» та виконання наукової роботи, а саме: участь у науковій конференції та публікація тез у збірнику. Опубліковані тези оцінюються 70 балами, не опубліковані -30 балами. Тему для доповіді здобувач вищої освіти обирає самостійно зі списку, запропонованого кафедрою.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну електронну пошту та на вайбер викладача.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перескладання відбувається із дозволу декана у разі поважної причини (наприклад, хвороба).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в університетських заходах, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал.

У разі міжнародної мобільності навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

8. Література

Основна література

1. Український правопис. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019>
2. Зубков Микола. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Ділове мовлення. 2-ге вид., доп. і змін. Арій 2019 р. 608 ст.
3. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник / С. В. Шевчук, І. В. Клименко. – К.: Алерта, 2010. – 696 с.
4. Козинець І. І. Культура мови: Опорний конспект лекцій / І.І. Козинець. – Дніпропетровськ, Дніпропетровська державна фінансова академія, 2010. – 89 с.

Допоміжна

5. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Посібник / За заг. ред. О. Сербенської. – Львів, 1994.
6. Антонечко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо – К., Либідь, 1991.
7. Арбенська О.А. Культура усного мовлення. Практикум.-К.:ЦНЛ, 2004-216 с.
8. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.
9. Великий тлумачний словник сучасної української мови/ Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. – К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. – 1440 с.
10. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення: Навчальний посібник для студентів аграрних вищих навчальних закладів та коледжів. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 536 с.
11. Козачук Г.О., Шкурятян Н.Г. Практичний курс української мови: Навч. посібник для вузів. – К.: Вища школа, 1994. – 377 с.
12. Козинець І. І. Культура мовлення як показник загальної культури особистості / І. І. Козинець // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ : Видавництво Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. – 2015. – №2(10). – С. 141–146 (Серія «Педагогіка і психологія»).
13. Культура ділового мовлення: Практикум / За ред. Н.Д. Бабич. – Чернівці, 1997.
14. Культура української мови: Довідник /За ред. В.М. Русанівського. - К.: Либідь, 1990. – 304 с.